

ODPIS

Sygn. akt VIII U 5025/13

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący del. SSR Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Anna Narożna

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2014 r. w Poznaniu

odwołania R. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W.

z dnia 10 października 2013r., znak: (...)

w sprawie R. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje odwołującemu prawo do emerytury przy obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 23 września 2013r.

2. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 października 2013 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej: rozporządzenie z 07.02.1983 r.), po rozpoznaniu wniosku złożonego w dniu 28 sierpnia 2013 r., odmówił R. L. przyznania prawa do emerytury.

Uzasadniając wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 8 lat + 2 m-ce + 10 dni stażu pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych co najmniej 15 lat. Zakład nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okresu od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku kierownika ciągnika w S. S. P.w R. Zakład (...) /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 6 listopada 2013 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **R. L.** złożył odwołanie od powyższej decyzji. W uzasadnieniu podał, iż w spornym okresie wykonywał pracę traktorzysty. Na poparcie swego twierdzenia powołał świadków A. W. i T. B. /vide odwołanie k. 3 akt/

Pozwany organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania. /vide odpowiedź na odwołanie k. 4 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...)r. Nie jest członkiem OFE.

bezsporne; nadto dowód: wniosek o emeryturę w aktach ZUS

Decyzją z dnia 16 września 2013 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy odwołującego, uwzględniając odnośnie do okresów ubezpieczenia 29 lat + 5 m-cy + 12 dni okresów składkowych oraz 0 lat + 0 m-cy + 11 dni okresów nieskładkowych.

bezsporne; nadto dowód: decyzja w aktach dotyczących kapitału początkowego

Dnia 28 sierpnia 2013 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym. Do wniosku dołączył m. in. dokumenty dotyczące zatrudnienia w S. S. P. „(...)” w R. w okresie od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy ciągnika. Wśród złożonych dokumentów nie było jednak świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Po analizie zgromadzonych dokumentów, skarżoną decyzją z dnia 10 października 2013 r. organ rentowy odmówił prawa do emerytury. Zakład uznał, iż odwołujący udowodnił 29 lat + 5 m-cy + 12 dni okresów składkowych oraz 0 lat + 0 m-cy + 11 dni okresów nieskładkowych. Odwołujący udowodnił również 8 lat + 2 m-ce + 10 dni stażu pracy w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia w S. K. R. W. w okresie od dnia 22 października 1976 r. do dnia 31 grudnia 1984 r.

bezsporne; nadto dowód: dokumenty w aktach ZUS

W okresie od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Spółdzielni Pracy (...) w R. Zakład (...), na pełen etat, jako kierowca ciągnika (traktorzysty). Odwołujący woził tarcicę w transporcie wewnętrznym oraz „na zewnątrz”, do klientów. Jazda ciągnikiem była jedyną pracą odwołującego, którą wykonywał codziennie, na pełen etat. W okresie zatrudnienia nie miał dłuższych przerw, nieobecności w pracy.

dowód: dokumenty z akt osobowych (k. 24), w tym skierowanie do pracy z dnia 01.01.1985 r., podanie o pracę z dnia 02.01.1985 r., angaż z dnia 02.01.1985 r., zaświadczenie z dnia 18.02.2013 r. (k. 15 akt ZUS), zeznania świadków: T. B. (k. 40v), A. W. (k. 40v-41), zeznania odwołującego (k. 41)

Świadek T. B. był zatrudniony w S. S. P. „(...)” w R. Zakład (...) w okresie od dnia 1 października 1981 r. do dnia 31 sierpnia 1992 r. jako elektromechanik. Świadek na co dzień pracował z odwołującym.

dowód: dokumenty w aktach ZUS świadka T. B. (przy aktach sprawy), zeznania świadka T. B. (k. 40v)

Świadek A. W. był zatrudniony w S. S. P. „(...)” w R. Zakład (...) w okresie od dnia 1 kwietnia 1977 r. do dnia 31 października 1978 r. oraz od dnia 1 listopada 1983 r. do dnia 31 sierpnia 1992 r. jako kierownik zakładowego magazynu. Z tytułu wykonywanych obowiązków świadek codziennie spotykał się w pracy z odwołującym.

dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu świadka A. W. z dnia 17.11.2003 r. (k. 39), zeznania świadka A. W. (k. 40v-41)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów w aktach kapitałowych, rentowych i emerytalnych odwołującego oraz świadka T. B., na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy niniejszej oraz na podstawie zeznań świadków i odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zawarte w aktach pozwanego organu rentowego oraz dokumenty zgromadzone w aktach sprawy niniejszej, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Ponieważ nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania i nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności bądź prawdziwości zawartych w nich twierdzeń, nie było podstaw, ażeby odmówić im wiary.

Za spójne i konsekwentne należało uznać **zeznania świadków** T. B. i A. W. oraz **zeznania odwołującego**. Z zeznań wszystkich tych osób, które korespondują zarówno ze sobą nawzajem, jak i z wiarygodnymi dokumentami wynika jednoznacznie, że w okresie od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy ciągnika (traktorzysty). Zeznania świadków i odwołującego były jasne, rzeczowe, przekonywujące, dlatego Sąd dał im wiarę, opierając na nich ustalenia faktyczne.

Sąd zważył, co następuje:

Przyznawanie emerytur dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (tak, jak odwołujący) reguluje art. 184 ustawy emerytalno-rentowej.

Zgodnie z tym przepisem emerytura przy obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym, którzy łącznie spełnią poniższe wymogi :

- mężczyzna osiągnie wiek lat 60,
- w dniu wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1.01.1999 r. posiada:
 - a) okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat,
 - b) z czego co najmniej przez 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił – złoży wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Bezsporne w niniejszej sprawie było to, iż

1. odwołujący w dniu 23 września 2013 r. ukończył 60 lat,
2. na dzień 1.01.1999 posiada ponad 25 lat stażu ubezpieczeniowego,
3. nie przystąpił do OFE.

Sporne natomiast w sprawie było to, czy odwołujący legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach 8 lat + 2 m-ce + 10 dni z tytułu zatrudnienia w S. K. R. W. w okresie od dnia 22 października 1976 r. do dnia 31 grudnia 1984 r.

Organ rentowy nie uznał natomiast okresu od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. z tytułu zatrudnienia odwołującego w S. S. P., (...)” w R. Zakład (...). Za ten okres odwołujący nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze interpretuje się tak, jak to było wymagane w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w obniżonym wieku.

Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) wraz z załącznikiem do tego rozporządzenia.

Na podstawie § 2 powoływanego rozporządzenia okresami pracy, uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z § 1 ust. 1 cyt. rozporządzenia – rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

W wykazie tym są wymienione m. in. w dziale VIII zatytułowanym w transporcie i łączności, pod poz. 3 prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych.

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia z 07.02.1983 r., okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże judykatura pozwala na dowodzenie w inny, niż wskazany w § 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia, że praca była wykonywana w szczególnych warunkach. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, LEX nr 14635 w postępowaniu przed okręgowymi zakładami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia z zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym (teza powołanej uchwały SN). W uzasadnieniu wzmiankowanej uchwały Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu ze świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dowód z zeznań świadków podlega ocenie Sądu na tle okoliczności sprawy i treści zebranego materiału dowodowego. Nie można bowiem – podkreśla SN – przypisać ustawodawcy zamiaru, ażeby tak istotne kwestie, mające wpływ na ustalenie prawa do świadczeń emerytalno – rentowych, powierzył tylko zakładom pracy, skoro jest notoryjnie znane, że zakłady pracy często nie posiadają dokumentacji z uwagi na upływ czasu, reorganizację lub zniszczenie z innych przyczyn. Prowadziłoby to w wielu przypadkach do przyznania pracownikom, którzy byli zatrudnieni w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, zaniżonych świadczeń, a nawet pozbawienia świadczeń. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84, LEX nr 14630 oraz w uchwale z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, LEX nr 14625 : „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.”

Odnosząc przytoczone rozważania Sądu Najwyższego do sprawy będącej przedmiotem niniejszego rozpoznania należy stwierdzić, że odwołujący przedstawił dowody na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach w rozmiarze większym niż to wynika z ustaleń organu rentowego.

Do okresu pracy w szczególnych warunkach należało doliczyć okres zatrudnienia od dnia 2 stycznia 1985 r. do dnia 30 kwietnia 1992 r. w S. S. P.,(...)” w R. Zakład (...).

Jak wynika z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych odwołującego oraz zeznań świadków i samego odwołującego, w tym okresie odwołujący pracował jako kierowca ciągnika (traktorzysty), zajmując się przewożeniem tarcicy. Pracę tę odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Doliczenie omawianego powyżej okresu pracy w szczególnych warunkach sprawia, że odwołując spełnił trzeci z warunków przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, czyli 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Uwzględniając do dotychczas zaliczonego okresu 8 lat + 2 m-ce + 10 dni okres 7 lat + 3 m-cy + 30 dni (od dnia 02.01.1985 r. do dnia 30.04.1992 r.) otrzymujemy całkowity staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący **15 lat + 6 m-cy + 9 dni**.

Przy ustaleniu, że odwołujący wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych orzeczono na podstawie w/w przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. jak w pkt 1 wyroku, przyznając odwołującemu prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 23 września 2013 r. (dnia osiągnięcia wieku 60 lat).

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc, w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 461), zasądzając od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł – pkt 2. wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki